

Osmaniye İli Düziçi İlçesinde Meyve Bahçeleri Dikim Alanlarındaki Değişim ve Bu Değişimin Nedenleri

Nermin Bahşi¹, Dilek Bostan Budak², Mehmet Bahadır³

¹ Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Düziçi Meslek Yüksekokulu, Düziçi, Osmaniye

² Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü, Balcalı, Adana

³ Düziçi İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Düziçi, Osmaniye

e-posta: nerminbahsi@osmaniye.edu.tr

Özet

Osmaniye ılıman iklimi, verimli toprakları, sulama imkanları ve insan kaynakları ile önemli bir tarımsal potansiyele sahiptir. Düziçi ilçesi de ilde önemli tarım potansiyeline sahip ilçelerden birisidir. Tarımsal üretim alanlarının büyük bölümü tarla bitkileri üretimine ayrılmış olmasına rağmen meyve bahçeleri üretim alanları da artmaktadır. Zeytin bahçeleri, Jajon eriği ve özellikle de yayla alanlarında kiraz dikim alanlarında artışlar yaşanmaktadır. Ancak 2007 yılında nar dikim alanları ve 2008-2010 dönemlerinde elma dikim alanlarında önemli derecede artışlar yaşanmasına rağmen daha sonraki dönemlerde bu bahçeler sökülümüş ve yeni bahçe tesisleri durmuştur. Bu çalışmanın amacı belirli meyvelerde bahçe tesisleri artarken, bazı meyvelerde ise tesis edilmiş olan bahçelerin sökülerek dikim alanlarındaki azalmaların nedenlerini belirlemektir. Bu amaçla, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarındaki yetkili kişilerle ve çiftçilerle görüşülerek meyve dikim alanlarındaki artış ve azalışların nedenleri belirlenmeye çalışılmıştır. Meyve dikim alanlarındaki azalışların en önemli nedenleri zirai mücadelede başarısızlık, iklim değişiklikleri ve pazarlama olanaklarının yetersizliği olarak belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Meyve bahçeleri, dikim alanı, Düziçi

Determination of the Causes of the Changes Fruit Orchards Area in Düziçi District of Osmaniye

Abstract

Osmaniye has a significant agricultural potential with mild climate, fertile soil, irrigation facilities, and human resources. Düziçi district is also one of the districts with a significant agricultural potential in the province. Although the majority of agricultural production areas dedicated to the production of field crops, orchards production areas are also increasing. Olive, Japan plum and cherry (especially in plateau) acreage are increasing in the district. Although pomegranate cultivation areas in 2007 and apple orchards in 2008-2010 experienced significant increases, in subsequent periods, these orchards have been removed and no more land assorted for apple. The aim of this study was to determine the causes of the changes -increase and/or decrease- in orchards. To reach this aim face to face interviews were conducted with producers and authorized government and non-governmental people. It is found out that pesticides, climate change and marketing conditions were the main problems of changes in orchards.

Keywords: Orchards, planting area, Düziçi

Giriş

Ticari değeri yüksek olan meyvecilik ülkemizin iklim ve toprak yapısının uygunluğu dolayısıyla önemli bir tarımsal faaliyetir. Bölgeler itibariyle sahip olunan, özellikle, toprak kaynakları ve iklim özellikleri, farklı bölgelerde farklı ürün ve ürün gruplarının öne çıkmasını beraberinde getirmiştir (Bayramoğlu ve ark., 2009). Ülkemiz meyve üretim miktarı açısından dünyada ilk 10 ülke arasında yer almaktadır (Dumanoglu ve ark., 2015). Yıllık meyve üretimi 2014 yılı için 17.1 milyon ton olan ülkemizde 2015 yılında yaklaşık %6 artarak 18.2 milyon ton olacağı tahmin edilmektedir (Tüik, 2015a).

Osmaniye ilinde tarıma elverişli arazi varlığı çok fazla olmamasına rağmen ılıman

iklimi, verimli toprakları, sulama imkanları ve insan kaynakları ile önemli bir tarımsal potansiyele sahiptir. İlde iklim, dağlık ve ovalık alanlarda farklılık göstermekle birlikte, Akdeniz iklimi özelliklerini taşımaktadır. Genel olarak yazlar sıcak ve kurak, kışlar ılık ve yağışlı geçmektedir (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 2013). TR63 bölgesinin en az tarım alanlarına sahip ili olmasına rağmen, yüzölçümü/ tarım alanı oranı %36.9 ile hem bölge ortalamasının hem de Türkiye ortalamasının üzerindedir (Doğaka, 2015). Toplam 1.250.120 dekar tarım alanına sahip olan ilde ağırlıklı olarak tarla bitkileri üretimi yapılmaktadır. Tarım alanlarının yaklaşık %11'ini de (162.547 da) meyve alanları oluşturmaktadır. Zeytin, portakal ve üzüm Osmaniye ilinde öne çıkan meyvelerdir. TR63 bölgesi zeytin ekim alanlarının sadece %13'üne

sahip olmasına rağmen, ağaç başına ortalama verimde Osmaniye ili bölgede birinci sırada yer almakta ve zeytincilik konusunda hızlı bir gelişme kaydetmektedir (Doğaka, 2015). Düziçi ilçesi Osmaniye'nin ikinci büyük ilçesi olup, halkın geçim kaynağını büyük oranda tarım ve hayvancılık oluşturmaktadır. Osmaniye ili genelinde olduğu gibi büyük oranda tarla bitkileri ekimi yapılmasına rağmen özellikle son yıllarda meyve bahçeleri ekim alanlarında önemli değişiklikler yaşanmaktadır.

Bu çalışmada Düziçi ilçesinde son yıllarda meyve bahçesi ekim alanlarında meydana gelen değişimlerin nedenleri araştırılarak, meyveciliğin geliştirilmesi için çeşitli çözüm önerileri geliştirilmiştir.

Materyal ve Yöntem

Bu çalışma Osmaniye ili Düziçi ilçesi meyve bahçesi ekim alanları üzerine yürütülmüştür. Çalışmanın amacına ulaşabilmek için ilçedeki meyve bahçesi bulunan çiftçilerle ve İlçe Tarım Müdürlüğü elemanları ile yüz yüze görüşmeler yapılmıştır. Bu görüşmelerden elde edilen bulgular değerlendirilmiştir.

Düziçi İlçesi'nde İklim Özellikleri

Düziçi ilçesi, kendi ismini aldığı Düziçi Ovası'nın kenarında kurulmuştur. Yeryüzü bakımından Düziçi Ovası'nın dışında her yer dağlık ve engebelidir ve deniz seviyesinden yüksekliği 350-400 m'dir (Anonim, 2015a). Düziçi ilçesinde tarım arazilerinin deniz seviyesinden yüksekliği 350 m ile başlayıp, 900 metrede son bulmaktadır. Düziçi Akdeniz bölgesinde yer alması sebebiyle genel olarak Akdeniz iklimi gözükmektedir. Fakat denizden uzak olması ve Akdeniz, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerine yakın olması sebebiyle karasallık etkileri de gözükür ve Akdeniz geçiş iklimi bulunur (Kortuk, 2013). Bitki örtüsü de, bu doğrultuda, daha çok makillerden oluşmaktadır. Yalnız 700-800 m'den sonra çam ve yayvan yapraklı ağaçların oluşturduğu ormanlar bulunmaktadır (Anonim, 2015a). Düziçi ovasında ve yakın çevresinde yıllık ortalama sıcaklık 17.4 °C'dir ve yıllık ortalama sıcaklıklar ova tabanından yükseklerle çıkıldıkça azalmaktadır. Düziçi ovasından çevreye doğru gidildikçe yağış miktarı artar. Ova tabanında yıllık ortalama yağış 600 mm. iken çevresindeki dağlık alanlarda daha yüksek miktarlardadır. Yükseltiye paralel olarak yağış artışı yanında, yağış çeşidi de değişmekte ve

800-1000 m.den sonra kar yağışları da etkili olmaya başlamaktadır. Aşırı ısınmadan dolayı ani ve hızlı konveksiyonel hareketlerin bir sonucu olarak dolu yağışları da (2.5 gün) meydana gelir. Özellikle tarım alanlarında çeşitli zararları yol açan bu yağışlar, Temmuz ve Ağustos dışındaki bütün aylarda etkili olabilmektedir. En fazla dolu yağışı, havada nemin fazla olduğu ve havaların ısınmaya başladığı Mart ayında (0.7 gün) görülür. Yıllık toplamda 1.3 gün gibi çok az görülme sıklığına sahip olmasına rağmen dolu yağışları, yöre tarımını olumsuz yönde etkilemektedir (Kortuk, 2013).

Genel olarak Akdeniz iklimine sahip olması ancak diğer bölgelere yakınlığı sebebiyle karasal iklim özelliklerine de sahip olması sebebiyle farklı bitki türleri yetiştirebilmektedir. Düziçi'nde ekolojik özellikler irdelendiğinde zeytin'den ceviz'e, narenciyeden kızılcığa bir çok meyve türünün yetiştiği görülmektedir. Rakımın 300-600 arası olduğu yörelerde zeytin, narenciye, japon eriği, kayısı, nar diğer yörelerde kiraz, ceviz yetiştiriciliği ekonomik olarak yapılmaktadır.

Düziçi İlçesinin Tarımsal Yapısı

Düziçi 513.120 dekarlık yüzölçümü ile Osmaniye ilinin ikinci büyük ilçesidir. Bu alanın 202.120 dekarı tarım arazisi, 225.000 dekarı orman alanı, 4.300 dekarı çayır-mera ve 81.700 dekarı diğer alanlardan oluşmaktadır. İlçedeki toplam tarım alanlarının 94.190 dekarı sulu, 107.930 dekarı kuru alandır (Gthb, 2015).

Düziçi tarım alanlarının Osmaniye tarım alanları içerisindeki payı %17,48'dir (Çizelge 1). Tarım alanlarının 229.857 dekarında (ikinci ürün dahil) tarla ziraatı yapılmaktadır. Bu da Osmaniye tarla ziraatı alanlarının yaklaşık %19'unu oluşturmaktadır. Buğday, arpa ve yerfıstığı en fazla ekilen tarla ürünleridir.

İlçede sebze ekim alanları oldukça küçük bir paya (%0.46) sahiptir. 1.052 dekar olan bu alanda ağırlıklı olarak domates, karpuz ve fasulye yetiştirilmektedir.

Tarım alanlarının 20.306 dekarını meyve bahçeleri oluşturmaktadır. Bu alan Osmaniye'deki meyve bahçelerinin %12.49'unu oluşturmaktadır. Zeytin, narenciye ve nar ilçede öne çıkan meyvelerdir.

Düziçi'nde yıllara göre tarım arazilerinin durumu Çizelge 2'de görülmektedir. Tarla ve bahçe ekim alanları 2006 yılından itibaren

dalgalı bir seyir izlemekte, meyve bahçesi dikim alanları ise sürekli olarak bir artış eğilimi göstermektedir.

Düziçi Meyve Ekim Alanlarındaki Değişim ve Bu Değişimin Nedenleri

Osmaniye merkez ilçe ve diğer ilçeler arasında meyve ekim alanları bakımından yapılan sıralamada Düziçi ilçesi önemli bir yere sahip olmasa da, yükselti olarak diğer bölgelerden yüksek olması meyve yetiştiriciliği konusunda ilçeye avantaj sağlamaktadır. İlçede zeytin yetiştiriciliği ilk sırada yer alırken, bunu narenciye izlemekte ve bazı meyve türleri dikim alanlarında artışlar olurken bazılarında ise azalışlar görülmektedir (Çizelge 3). İlçedeki meyve bahçe alanlarının artmasında genel olarak Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın kapama bahçelerde dekar başına vermiş olduğu 250 TL'lik desteğin de etkisi olmuştur.

İlçede en fazla dikim alanına sahip olan zeytin, dikim alanları açısından yıllar bazında sürekli bir artış eğilimi içerisinde. Toplam 18.284 dekar alanda zeytin üretimi yapılmaktadır. Ağırlıklı olarak yağlık zeytin dikim alanları fazla olmasına rağmen az bir oranda da olsa sofralık zeytin üretimi de yapılmaktadır. Zeytin dikim alanlarındaki bu düzenli artışların en büyük nedeni son yıllarda Osmaniye il merkezi ve Düziçi ilçesinde zeytinyağı fabrikalarının kurulması ve üreticinin ürünü daha kolay bir şekilde pazarlayabilmesidir. Sofralık zeytin üretimine ağırlık verilmemesinin en önemli nedeni ise ilçede bu zeytini değerlendirecek salamura tesislerinin bulunmaması ve salamura zeytini üreticilerin kendilerinin yaparak aile içi tüketim için ve yerel pazarlarda satışa sunma imkanlarının olmasından kaynaklanmaktadır.

İlçede önemli ekim alanına sahip olan meyve türlerinden birisi de narenciyedir. Ancak incelenen dönemde portakal ve mandalina dikim alanında bir değişiklik olmadığı görülmektedir.

2007 yılında ilçede nar dikim alanlarında ciddi bir artış olmuş, 830 dekar alana nar bahçesi tesis edilmiş ve 2008 yılında bu alan 900 dekara yükselmiştir. Ancak 2012 yılında 2011 yılına göre yaklaşık %17 azalarak 750 dekara gerilemiştir. 2015 yılında ise bu bahçelerin %60'ı daha sökülerek, nar ekim alanları 350 dekara gerilemiştir. İklim koşullarına adaptasyon yeteneği oldukça yüksek bir meyve olan narın dikim alanlarındaki azalmanın nedenlerinden biri pazarlama olanaklarının ilçede zor olması ve

hasat döneminde fiyatların düşük olmasından kaynaklanmaktadır. 2006-2007 yıllarındaki nar fiyatlarındaki yükseklik ve yakın bölgelerde meyve suyu fabrikalarının kurulacak olması üreticiyi tam olarak araştırma yapmadan nar bahçesi tesisine yöneltmiştir. İlçede ve yakın çevrede narın saklanabileceği soğuk hava depolarının bulunmaması hasattan hemen sonra narın pazara sunulmasını gerektirmiş ve kontrolsüz üretimden dolayı üretimdeki yüksek artış nar fiyatlarının düşmesine neden olmuştur. Bu düşük fiyatlar ekonomik olarak üreticinin kazancını olumsuz etkilemiş, iklimde meydana gelen değişimler ve zirai mücadeledeki yetersizlik ağaçlarda kurumaya ve narlarda yarılma ve beneklenmeye neden olmuş ve nar bahçeleri büyük oranda sökülüştür. Mevcut nar bahçelerinden elde edilen nar büyük oranda üreticilerin kendi çabası ile nar ekşisi olarak işlenmekte ve pazarlanmaktadır.

Elma ılıman, özellikle soğuk ılıman iklim meyvesidir ve kış dinlenmesine en fazla ihtiyaç duyan meyve türüdür. Yüksek ışık yoğunluğu elmada çok iyi renk oluşumunu sağlar (Konya İl Özel İdaresi, 2015). Düziçi iklimi elma üretimi için uygun bir alan oluşturmaktadır. Düziçi'nde 2008 yılında elma dikim alanlarında önemli derecede artış olmuş, ancak 2015 yılında bu bahçelerin %50'si sökülerek elma ekim alanları 200 dekara düşmüştür. Elma bahçelerinin artışında İlçe Kaymakamlığı tarafından kurulan elma bahçesi ve çevredeki diğer bahçeler büyük oranda etkili olmuştur. Bunun yanında çeşitli kişi ve firmaların teşviki de üreticilerin elma bahçesi kurmasında önemli etkenlerden birisidir. Bodur elma bahçeleri yüksek maliyetlerle kurulan ve bakım isteyen bahçelerdir. Üreticiler kredi kullanarak bu bahçeleri tesis etmişler, ilk yıllarda iyi mahsul almalarına rağmen sonraki yıllarda çeşitli nedenlerden dolayı yeterli verim alamamıştır. Bahçe bakımlarının yeterli derecede yapılamaması verim düşüklüğünün en önemli nedenidir. Yeterli üretimin olmaması çiftçinin kredi borçlarını ödeyememesine ve zarar etmesine neden olmuştur. Yeterli bakımların yapılamamasında ise üreticinin sadece bahçe işiyle uğraşmaması, bunu daha çok ilave iş olarak yapmasından kaynaklanmaktadır. Ayrıca son yıllarda yaşanan iklim değişiklikleri ve meyvelerde görülen hastalıklarda zirai mücadelenin çözümde yetersiz kalması, zirai mücadelenin masrafları artırması, bahçe sökülülerinin gerçekleşmesindeki diğer nedenlerdir. Hasadın belirli bir döneme

yayılması ve meyvelerin her gün toplanması gerekliliği işçilik masraflarını da artırmaktadır. Üreticilerin örgütlü olmaması ve her üreticinin kendi ürününü bireysel pazarlama çabası ve hasadın zamana yayılması dolayısı ile alıcıların ürüne olan ilgisini azaltmaktadır.

Kiraz bahçesi dikim alanları 2008 yılında yüksek oranda artış göstererek 400 dekara yükselmiş, ancak 2012 yılında %50 azalarak 200 dekara düşmüştür. 2012 yılındaki bu azalmanın en önemli nedeni düşük rakımlı alanlara kurulan bahçelerdeki verim düşüklüğüdür. 2013 yılından sonra görülen artışın nedeni yüksek rakımlı alanlarda daha çok verim elde edilmesinden kaynaklanmaktadır.

Subtropik ile soğuk ılıman iklim kuşağı arasındaki alanlarda yetiştirilebilen, yani farklı iklim koşullarına adaptasyon yeteneği yüksek bir meyve türü olan erik (Anonim, 2015b), 2012 yılından itibaren Düziçi ilçesinde dikimi yapılmaya başlanmıştır. Japon eriğinin bölgeye uyum sağlaması, kazancının iyi olması ve pazarlanmasında sorun yaşanmamasından dolayı ekim alanları artmaktadır.

Sıcak ılıman iklim bitkisi olan ve özellikle meyvelerin olgunlaşması için yüksek yaz sıcaklıkları isteyen badem, kurağa dayanıklı ve soğuklama isteğinin düşük oluşu nedeniyle, farklı ekolojik şartlara adaptasyon yeteneği oldukça yüksektir (Anonim, 2015b). Düziçi'nde 100 dekarlık alanla üretimine başlanan badem, 2015 yılında 183 dekara ulaşmıştır.

Kayısı ekim alanları 2007 yılında 100 dekar iken 2012 yılında azalma eğilimine girerek, 2015 yılında ise 70 dekara kadar gerilemiştir. Kayısı kışları nispeten soğuk, yazları sıcak ve kurak yerlerde yetişmekte, meyvelerin yüksek kaliteli olmaları için yaz aylarında hava oransal neminin düşük olması gerekmektedir (Anonim, 2015b). Ekonomik ömrünü tamamlayan kayısı bahçeleri sökülüp yapılmış, yerine yeni bahçe tesisleri kurulmamıştır.

Ceviz, farklı iklim koşullarına adaptasyon yeteneği yüksek olmakla birlikte, ılıman iklim kuşağının, kara iklimine sahip olan kesimlerinde yaygın olarak yetiştirilmektedir (Anonim, 2015b). Ceviz dikimine 2012 yılında 50 dekar ile başlanmıştır ve artış beklenmektedir. Çünkü elma bahçelerini söken bazı üreticiler, bakımının daha kolay olmasından dolayı ceviz dikmeyi planladıklarını belirtmişlerdir. Aynı zamanda

yayılarda orman arazileri 49 yıllığına kiralanarak ceviz bahçeleri oluşturulmuştur.

Sonuç ve Öneriler

Düziçi ilçesi ağırlıklı olarak Akdeniz, bunun yanında karasal iklim özelliklerine de sahip olması nedeniyle pek çok meyvenin yetişmesine imkan sağlayacak özelliklere sahiptir. Ancak üreticinin herhangi bir araştırma yapmaksızın, pazardaki fiyat unsurunu tek başına dikkate alarak plansız bir şekilde meyve bahçeleri tesis etmesi, kontrolsüz üretim sonucu fiyatlardaki düşüşten dolayı zarar etmesine neden olmaktadır. Meyve dikim alanlarındaki artışın en önemli nedeni ürünlerdeki yüksek fiyat olmaktadır. Ayrıca üreticiler ek iş olarak bahçecilikle uğraştıkları için çok fazla bakım istemeyen meyvelerin dikimini tercih etmektedir. Meyve dikim alanlarının azalmasındaki en önemli nedenler ise; son yıllarda iklim koşullarındaki değişiklik dolayısıyla yüksek kaliteli ürün ve yeterli verim elde edilememesi, bazı hastalık ve zararlılarda zirai mücadelenin yetersiz kalması ve pazarlama sorunlarıdır.

Mevcut meyve bahçelerinin sökülmemesi, meyveciliğin ekonomik olarak ilçeye katkısının artırılması, yüksek kaliteli meyve elde edilebilmek amacıyla yeni modern bahçe tesislerinin artırılabilmesi amacıyla; İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, araştırma enstitüleri ve üniversitelerin ortak çalışma yaparak, ilçede hangi meyvelerin ekonomik olarak yetiştirilebileceği araştırılarak, yayım çalışmaları ile üretici bilgilendirilmelidir.

İlçede, dikim alanları sürekli olarak artan zeytin bahçeleri bulunmaktadır. Ancak ilçede salamura tesisinin olmaması dolayısı ile sofralık zeytinde büyük oranda yağ olarak işlenmektedir. İlçedeki bu yatırımı yapabilecek imkanlara sahip olan kişilerin kamu kurum ve kuruluşlarındaki yetkili kişiler tarafından teşvik edilmesi ve desteklenmesi gerekmektedir. Üreticiler, kooperatifler ve birlikler hibe programları hakkında bilgilendirilmelidir.

Zararlı ve hastalıklarla mücadele konusunda İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü personellerince üreticilere bilgilendirme çalışmaları yapılmalıdır.

İlçedeki en büyük sorunlardan bir tanesi üretilen meyvelerin pazarlanmasıdır. Üreticiler bireysel olarak ürünlerini satma çabası içerisinde oldukları için zarar etmektedir. İlçedeki

üreticilerin birlik ya da kooperatif şeklinde örgütlenmeleri, üreticiler arasında birlikteliğin sağlanması, daha ucuza girdi temini ve pazarlama bağlantılarının kurulmasını kolaylaştırılacaktır. Yine ilçede meyvelerin saklanması için bir soğuk hava deposunun kurulması zaman kısıtı olmaksızın meyvelerin pazarlanmasını kolaylaştıracaktır.

Üreticilerin doğal afetlerden etkilenmesini önlemek için ürünlerini sigortalatmaları için Tarsim hakkında bilgilendirilmelidir.

İlçedeki meyve üreticileri sertifikalı fidan kullanımı konusunda teşvik edilmelidir ve modern meyvecilik ve sertifikalı fidan kullanımı konusunda eğitimler verilmelidir.

Kaynaklar

- Anonim, 2015a, Düziçi Hakkında, Düziçi İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, <http://osmaniye.tarim.gov.tr/duzici/>
- Anonim, 2015b, Meyve türlerinin iklim istekleri. [http://www.bahcesel.net/forumsel/genel-bahce-bitkileri-kitabi/20249/\(Er.06.08.2015\)](http://www.bahcesel.net/forumsel/genel-bahce-bitkileri-kitabi/20249/(Er.06.08.2015))
- Bayramoğlu ve ark., 2009, Konya ilinde elma üretiminin mevcut durumu ve gelişme olanakları, Tarım Bilimleri Araştırma Dergisi, 2 (1).

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 2013, 2012 Osmaniye çevre durum raporu. Osmaniye Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Osmaniye.

Doğaka, 2015, TR63 Bölgesi Mevcut Durum Analizi-Tarım, Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı, <http://dogaka.gov.tr/Icerik/Dosya/www.dogaka.gov.tr> (Erişim: 07.08.2015).

Dumanoglu ve ark., 2015, Meyve üretiminde değişimler ve yeni arayışlar, Türkiye Ziraat Mühendisliği VIII. Teknik Kongresi, TMMOB Ziraat Müh. Odası, Ankara.

Gthb, 2015, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Düziçi İlçe Gıda Tarım ve Hay. Müdürlüğü.

Konya İl Özel İdaresi, 2015, Bodur Elma Projesi, Tarım ve Kırsal Kalkınma Daire Başkanlığı, (Erişim: 06.08.2015).

Kortuk, İ., 2013, Düziçi Ovası (Osmaniye) ve yakın çevresinin jeomorfolojisi. Lisans Tezi. Mustafa Kemal Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü, Hatay.

Tüik, 2015a, Bitkisel Üretim, Türkiye İstatistik Kurumu Haber Bülteni, <http://www.tuik.gov.tr/09.08.2015>.

Tüik, 2015b, Bitkisel Üretim İstatistikleri, Türkiye İstatistik Kurumu, <http://tuikapp.tuik.gov.tr/>

Çizelge 1. Osmaniye ve Düziçi’nde ekilen alanların dağılımı (ikinci ürün dahil) (da) (2015)

	Osmaniye	Düziçi	Pay (%)
Tarla Bitkileri	1.204.668	229.857	19.08
Sebze	77.871	1.052	1.35
Meyve	162.547	20.306	12.49
Örtüaltı	77	-	0.00
Toplam	1.445.163	252.623	17.48

Kaynak: GTHB, 2015

Çizelge 2. Yıllara göre Düziçi’nde tarım arazilerinin durumu (da)

Yıllar	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Tarla Bitkileri	230.833	217.415	194.656	227.794	228.858	231.465	231.230	203.093	229.857
Sebze	1.490	1.330	2.710	2.520	2.460	1.075	1.075	1.075	1.052
Meyve	12.700	18.770	19.304	19.304	19.304	19.730	20.052	20.052	20.306
Toplam	245.023	237.515	216.670	249.618	250.622	252.270	252.357	224.220	251.215

Kaynak: TÜİK 2015b, GTHB, 2015

Çizelge 3. Yıllara göre Düziçi’nde meyve ekim alanları (da)

Ürün/Yıllar	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Badem	100	100	100	100	100	180	183	183	183
Ceviz	-	-	-	-	-	50	51	51	51
Elma	100	400	400	400	400	400	406	400	200
Erik	-	-	-	-	-	150	152	152	182
Kayısı	100	100	100	100	100	80	80	80	70
Kiraz	50	400	400	400	400	200	203	203	220
Mandalina	300	300	300	300	300	300	304	304	304
Nar	830	900	900	900	900	750	761	727	300
Portakal	500	500	500	500	500	500	507	507	507
Üzüm	-	-	4	4	4	5	5	5	5
Zeytin	10000	16000	16600	16600	16600	17115	17400	17440	18284

Kaynak: TÜİK 2015b, GTHB, 2015